

اثرات چند شکلی جایگاه K232A از ژن DGAT1 بر صفات تولید شیر در گاوهاي هلشتاين ايران

عليرضا عبدالحمدي^۱، محمد مرادي شهربابك^۲، حسن مهراباني يگانه^۳، قدرت الله رحيمى ميانجي^۴ و سينتيا بوتما^۵

چكيده

ژن آسيل کوآ: دی آسيل گليسروول آسيل ترانسفراز-۱ یا DGAT1 گاو در ناحيه انتهاي سانتروم کروموزوم ۱۴ نقشه يابي شده است که اين مكان به عنوان يك عامل موثر بر صفت درصد چربی شير شناخته می شود. پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه ای بين چندشکلی جایگاه K232A از اين ژن با صفات تولید شير در ماده گاوهاي هلشتاين ايران انجام شد. برای تعیین ژنوتیپ^۶ ماده گاو در جایگاه مربوطه، يك قطعه ای ۴۱۱ جفت بازي از اين ژن در برگيرنده ای چندشکلی مذکور تکثیر و با آنزیم برشی CfrI مورد هضم قرار گرفت. فراوانی آلل A (آلانین) و K (ليزين) به ترتیب ۰/۶۶ و ۰/۳۴ بود. سپس برای تمامی صفات تولید شير در اولین و دومین دوره ای شيرده، اثر متوسط جايگريني آلل K به طور جداگانه برآورد شد. آزمون های آماري نشان داد که آلل K اثر مثبت و معنی داری بر تولید و درصد چربی و درصد پروتئين در هر دو دوره ای شيرده دارد. همچنان، تاثير منفي و معنی دار اين آلل بر صفات تولید شير و پروتئين مشاهده شد. فراوانی پايانن تر برآورد شده ای آلل K نسبت به آلل A در اين پژوهش، ممکن است به دليل روند انتخاب گاوها در سال های اخير برای افزایش تولید شير باشد. نتایج اين پژوهش نشان داد که چند شکلی جایگاه K232A ژن DGAT1 می تواند بيانگر پيوستگی با QTL شناسايي شده موثر بر صفت درصد چربی شير روی کروموزوم ۱۴ باشد.

واژه های کلیدی: تولید شير، DGAT1، چند شکلی K232A، RFLP، هلشتاين ايران

۱. دانشجوی دکتری ژنتیک و اصلاح نژاد دام، دانشکده علوم دامی و زراعی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
 ۲ و ۳. به ترتیب دانشیار و استادیار، گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و زراعی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
 ۴. دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و شیلات، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری
 ۵. استاد گروه علوم دامی، دانشگاه آدلاید، استرالیا

هدف اصلی پژوهش ژنومی در دامها، شناسایی ژن‌ها یا نشانگرهایی است که بر صفات اقتصادی تاثیرگذار بوده و در نهایت بتوان از آن‌ها در برنامه‌های اصلاح نژادی استفاده کرد. بعد از اولین پویش کامل ژنوم^۱ توسط ژورجس و همکاران (۱۹۹۵) در گاو شیری، پژوهش‌های پویش ژنومی متعددی در جهت شناسایی این نواحی ژنومی موثر بر واریانس فنوتیپی صفات تولیدی انجام گرفت. پژوهش‌گران مختلف در بیشتر پژوهش‌های نقشه‌یابی QTL^۲ در گاو شیری، صفات مختلف تولید شیر را مورد توجه قرار داده‌اند. بعون هویس و شروتن (۲۰۰۲) با مروری بر QTL‌های شناسایی شده، نواحی مختلف ژنومی موثر بر صفات مهم گاو شیری را گزارش کردند. در پژوهش‌های مختلف وجود یک QTL موثر بر صفات تولید شیر و درصد چربی در کروموزوم ۱۴ گاو گزارش شده است (ختکار و همکاران، ۲۰۰۴).

آسیل‌کوآ: دی‌آسیل گلیسرول آسیل ترانسفراز-۱^۳ (DGAT1) یک آنزیم میکروزومی است که نقش مهمی در متابولیسم گلیسرولپید دارد. این آنزیم مرحله‌ی نهایی سنتز تری گلیسیریدها، تبدیل دی‌آسیل گلیسرول به تری آسیل گلیسرول را کاتالیز می‌کند (کولمن و همکاران، ۲۰۰۰). همچنان، این آنزیم در جذب چربی از روده، تشکیل لیپوپروتئین‌ها، تنظیم غلظت تری آسیل گلیسرول پلاسمایی و ذخیره چربی در سلول‌های چربی و پروسه‌های فیزیولوژیکی مثل شیردهی نقش مهمی دارد (کسیس و همکاران، ۱۹۹۸). توالی کامل ژن DGAT1 گاو، توسط گریزارت و همکاران (۲۰۰۲) و وینتر و همکاران (۲۰۰۲) شناخته شده است. این ژن دارای ۱۷ اگزون و ۱۶ اینtron بوده که پروتئینی با ۴۸۹ اسید آمینه را کد می‌کند. این ژن در انتهای سانتروم کروموزوم ۱۴ گاو نقشه‌یابی شده است. در برخی پژوهش‌ها، وجود یک QTL موثر بر درصد چربی شیر در این ناحیه گزارش شده است (گریزارت و همکاران،

اثرات چند شکلی جایگاه K232A از ژن DGAT1 بر صفات تولید شیر در گاوهای هلشتاین ایران

دو۲۰۰۲؛ وینتر و همکاران، ۲۰۰۲). یک چند شکلی دو نوکلئوتیدی (GC AA با) در اگزون ۸ و در نوکلئوتیدهای ۱۰۴۳۳ و ۱۰۴۳۴ این ژن مشاهده شده که سبب جایگزینی لیزین با آلانین در اسید آمینه ۲۳۲ می‌شود (K232A). وجود این چند شکلی در ژن DGAT1، زمینه‌های مختلفی را برای ارزیابی تاثیر آن بر صفات مختلف تولیدی و عملکردی نژادهای گاو شیری در کشورهای مختلف فراهم نموده است. پژوهش حاضر به منظور ارزیابی رابطه‌ی بین این چندشکلی و صفات مختلف تولید شیر در گاوهای هلشتاین ایران انجام گرفت.

مواد و روش‌ها

بهمنظور کاهش اثرات محیطی بر عملکرد دامها، نمونه‌گیری فقط از یک گله بزرگ متعلق به بنیاد مستضعفان و جانبازان انجام گرفت. از تعداد ۲۰۶ رأس ماده گاو شیری، خون‌گیری از ورید دمی و با لوله‌های حاوی خلاء و ماده ضد انعقاد EDTA انجام گرفت و نمونه‌های خون تا زمان استخراج DNA در ۲۰-درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند. همه‌ی دامها در فاصله زمانی ۱۳۸۲-۱۳۸۳ مولد شده بودند و دوره‌ی شیردهی اول را تحت مدیریت یکسان و جیره تقریباً مشابه به پایان رسانیده بودند. اطلاعات مربوط به نمونه‌های شیردهی و باروری دامها، به طور مستقیم از واحد گاوهای و هم‌چنین مرکز اصلاح نژاد دام کشور جمع‌آوری شد.

DNA ژنومی از خون کامل و با استفاده از کیت استخراج شد. این روش مبتنی بر استفاده از ماده‌ی لیزکننده گوانیدین تیوسیانات و جذب کننده سیلیکاژل می‌باشد. جهت تعیین غلظت و کیفیت ماده ژنتیکی استخراج شده (DNA) از دستگاه اسپکتروفوتومتر استفاده گردید. نمونه‌های دارای نسبت OD بین ۱/۶ تا ۱/۹ برای مراحل بعدی ذخیره شدند. تکثیر قطعه‌ای به طول ۴۱۱ جفت باز در برگیرنده چندشکلی K232A ژن DGAT1 با واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز^۴ (PCR) انجام گرفت. توالی آغازگرهای مورد استفاده (وینتر و همکاران، ۲۰۰۲) عبارتند از:

هر دوره، و سن اولین زایش به عنوان کوواریت بود. سپس اثرات متوسط جایگزینی آللی (α)^۳ مربوط به آلل K، برای صفات تولید شیر در هر دو دوره‌ی شیردهی با استفاده از مدل زیر و رویه Mixed برآورد گردید (فالکونر و مک کی، ۱۹۹۶):

$$y_{ij} = \mu + S_i + bX_{ij} + e_{ij} \quad (1)$$

نیاز: رکورد تولید شیر، تولید و درصد پروتئین یا چربی

۳۰۵ روز، تصحیح شده برای اثرات ثابت فوق

μ : اثر میانگین کل

S_i : اثر تصادفی پدر (۱۱، ۲،، ۴۸)

X_{ij} : تعداد آلل K در هر ژنوتیپ یا نمونه (صفر، ۱ یا ۲)

b: ضریب رگرسیون، بیانگر اثر متوسط جایگزینی آلل K

e_{ij} : اثر تصادفی باقیمانده.

نتایج

میانگین، اشتباه معیار، انحراف معیار و دامنه‌ی صفات مختلف تولید شیر برای هر دو دوره‌ی شیردهی در جدول ۱ نشان‌داده شده است. تقریباً کلیه مقادیر دوره شیردهی دوم افزایش یافته بود. این افزایش با این حقیقت مطابقت دارد که گاوهاشی سیری، در دوره‌ی اول شیردهی نسبت به دوره‌های بالاتر از عملکرد تولیدی پایین‌تری برخوردار هستند.

فرآوانی آللی و ژنوتیپی

بعد از تعیین ژنوتیپ جایگاه K232A از ژن DGAT1 با استفاده از روش PCR-RFLP (شکل ۱)، فراوانی ژنوتیپی این جایگاه با استفاده از شمارش مستقیم برآورد شد. بر اساس این اطلاعات، فراوانی آللی برآورده شده برای آلل A و K، به ترتیب ۰/۶۶ و ۰/۳۴ بود. با استفاده از آزمون کای اسکور^۳ تعداد ژنوتیپ‌های مشاهده شده و تعداد ژنوتیپ‌های مورد انتظار با هم مقایسه شدند. آماره آزمون معادل ۰/۵۹ بود. این مقدار نشان‌داد که این جایگاه در تعادل هارדי وینبرگ^۴ می‌باشد (جدول ۲).

- 2. Average allele substitution effect
- 3. Chi- square
- 4. Hardy-Weinberg

آغازگر رفت: ۵'-GCACCATCCTCTTCCTCAAG-3'

آغازگر برگشت: ۵'-GGAAGCGCTTCGGATG-3'

غلظت نهایی مواد در ۲۵ میکرولیتر شامل

۰/۲۵ میکرومول از هر dNTP، ۲۰۰ میکرومول از هر Taq پلی‌مراز

(سیناژن)، ۱۰۰-۵۰ نانوگرم DNA و بافر استاندارد بود.

واسرشه‌سازی اولیه DNA در دمای ۹۴ درجه به مدت

۵ دقیقه و سپس ۳۵ چرخه با الگوی ۹۴ درجه به مدت

۱ دقیقه، ۶۰ درجه به مدت ۱ دقیقه، ۷۲ درجه به مدت

۱ دقیقه انجام شد. بعد از این چرخه‌ها، بسط نهایی در

demای ۷۲ درجه به مدت ۱۰ دقیقه انجام گرفت.

برای تعیین ژنوتیپ نمونه‌ها از روش چندشکلی

طول قطعات محدود شده^۱ (RFLP) استفاده شد. هضم

محصولات PCR با ۵ واحد آنزیم برشی CfrI (فرمنتاز،

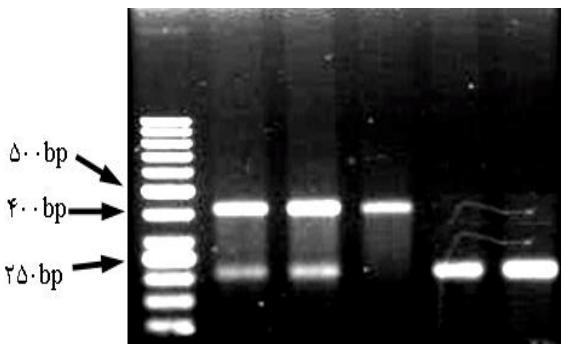
آلمان) در دمای ۳۷ درجه‌ی سانتی‌گراد و به مدت ۱۶

ساعت انجام گرفت و قطعات حاصل شده در ژل آگار ۳

درصد مشاهده گردید. قطعه‌ی PCR برش نیافته، بیان‌گر

آلل لیزین (آلل K) و دو قطعه‌ی حاصل از هضم آنزیم

برشی (۲۰۳ و ۲۰۸ جفت باز) نشانگر آلل آلانین (آلل A) بود (شکل ۱).

شکل ۱: انواع ژنوتیپ حاصل از هضم آنزیمی

از چپ به راست: ستون ۱ نشانگر (SM0373) DNA، ستون ۲ و ۳ ژنوتیپ KA، ستون ۴ ژنوتیپ KK و ستون ۵ و ۶ ژنوتیپ AA

تجزیه‌ی آماری برای بررسی رابطه بین ژنوتیپ-های جایگاه K232A از ژن DGAT1 و صفات تولید شیر با استفاده از نرم افزار SAS8 انجام شد. ابتدا، با استفاده از رویه GLM، اثرات ثابت مؤثر بر این صفات مشخص گردید. عوامل ثابت مدل شامل سال و ماه زایش

- 1. Restriction Fragment Length Polymorphism

اثرات چند شکلی جایگاه K232A از زن DGAT1 بر صفات تولید شیر در گاوها هلشتاین ایران

جدول ۱: میانگین، اشتباه معیار، انحراف معیار و دامنه id صفات تولید شیر

صفت	اشتباه معیار \pm میانگین	انحراف معیار	حداکثر	حداقل	آشتباه معیار
دوره‌ی اول شیردهی:					
					شیر (کیلوگرم)
۹۹۸۰	۵۲۰۰	۱۰۱۶	۸۲۲۱ \pm ۷۲۷		چربی (کیلوگرم)
۳۱۲	۱۵۵	۳۳/۶	۲۲۵ \pm ۲/۴		چربی (درصد)
۴/۱۷	۱/۸۱	۰/۴۲	۲/۷۳ \pm ۰/۰۳		پروتئین (کیلوگرم)
۳۲۴	۱۶۹	۳۰/۶	۲۵۱ \pm ۲/۲		پروتئین (درصد)
۳/۵۷	۲/۷۷	۰/۱۳	۳/۰۲ \pm ۰/۰۰۹		
دوره‌ی دوم شیردهی:					
۱۲۷۹۱	۶۳۴۰	۱۵۱۵	۹۹۴۲ \pm ۱۰/۶۹		شیر (کیلوگرم)
۴۲۸	۱۷۲	۵۲/۸	۲۹۹ \pm ۳/۸		چربی (کیلوگرم)
۴/۳۱	۱/۸۶	۰/۴۴	۳/۰۱ \pm ۰/۰۳		چربی (درصد)
۳۹۶	۱۹۹	۴۱/۱	۲۹۹ \pm ۲/۹۸		پروتئین (کیلوگرم)
۳/۵۶	۲/۶۴	۰/۱۵	۳ \pm ۰/۰۱		پروتئین (درصد)

جدول ۲: تعداد و فراوانی ژنتیپی مشاهده شده و مورد انتظار در جایگاه K232A *

ژنتیپ	تعداد مشاهده شده	فراوانی مشاهده شده	تعداد مورد انتظار	فراوانی مورد انتظار	آماره‌ی کای اسکوئر
AA	۹۰	۰/۴۴	۸۹	۰/۴۳	۰/۴۳
KA	۹۳	۰/۴۵	۹۳	۰/۴۵	۰/۵۹
KK	۲۳	۰/۱۱	۲۴	۰/۱۲	

* A و K به ترتیب آلل‌های آلانین و لیزین در جایگاه K232A

اثر متوسط جایگزینی آلل K

اثرات متوسط جایگزینی آلل K در جایگاه K232A از زن DGAT1 برای ۵ صفت مهم تولید شیر به طور جداگانه در هر دو شیردهی برآورده شد (جدول ۳). اثرات مثبت و معنی‌دار آلل K بر صفات درصد پروتئین، درصد و تولید چربی مشاهده گردید ($P < 0.05$). همچنین نتایج آزمون‌های آماری، تاثیر منفی این آلل را بر صفت تولید شیر و پروتئین نشان داد. اگر چه میزان کمی این اثرات در بین دو دوره‌ی مختلف شیردهی متفاوت بود، ولی جهت تاثیر آلل K بر یک صفت، در هر دو دوره مشابه مشاهده شد. اثر متوسط جایگزینی این آلل بر صفت تولید شیر دوره‌ی اول معنی‌دار نبود ($P > 0.05$).

بحث فراوانی آللی و ژنتیپی

فراوانی آلل K در این پژوهش (۰/۳۴) با گزارش‌های وینتر و همکاران (۲۰۰۲)، و هرادکا و همکاران (۲۰۰۸) مطابقت دارد. این پژوهشگران فراوانی آلل K را در گاوها هلشتاین آلمان به ترتیب ۰/۳۴ و ۰/۳۵ گزارش نمودند. بوون هویس و شروتن (۲۰۰۲) و گویتر و همکاران (۲۰۰۷) در دو پژوهش جداگانه بر گاوها هلشتاین فرانسه، فراوانی آلل K را به ترتیب ۰/۳ و ۰/۳۷ گزارش کردند. دامنه فراوانی این آلل در گاوها هلشتاین در نتایج سایر پژوهش‌ها از ۰/۴۲ (کوپ و همکاران، ۲۰۰۴) تا ۰/۶۱ (سندرز و همکاران، ۲۰۰۶) و ۰/۷ (گریزارت و همکاران، ۲۰۰۲) گزارش شده است. پایین‌ترین فراوانی آلل K توسط ولر و همکاران (۲۰۰۳) در گاوها هلشتاین ماده و نر گزارش شده است.

(۱۳۸۶) در گاوها نر هلشتاین ایران با نتایج حاصل از این پژوهش مطابقت دارد اگر چه در آن پژوهش تاثیر این آلل بر صفات تولید چربی و درصد پروتئین شیر از نظر آماری معنی دار نبوده است.

در این پژوهش، اثرات متوسط جایگزینی آلل K بر صفات مختلف تولید شیر در دوره دوم بیشتر از دوره‌ی اول شیردهی بود و برای هر صفت، جهت و علامت میزان برآورد شده مشابه بود (جدول ۳). مقدار بر بیشتر این اثرات در دوره‌ی شیردهی دوم ممکن است به دلیل بالا بودن انداک اشتباہ معیار و واریانس صفات در دوره‌ی دوم، در مقایسه با دوره‌ی اول شیردهی بوده و سبب افزایش در برآورد ضرایب رگرسیون (اثرات متوسط جایگزینی آلل) شده است (فالکونر و مک کی، ۱۹۹۶). تالر و همکاران (۲۰۰۳) نیز اثرات متوسط جایگزینی کمتری را در دوره‌ی اول شیردهی گاوها هلشتاین آلمان، نسبت به دوره‌های بالاتر گزارش نمودند. مشابه چنین روندی توسط بنویتز و همکاران (۲۰۰۴) نیز گزارش گردیده است.

در پژوهش حاضر، اثرات متوسط جایگزینی برآورده شده در دو دوره شیردهی، در سطح ۵ درصد معنی دار بود (جدول ۳). یافته‌های پژوهش‌گران در سال‌های اخیر نشان داده که جایگاه چند شکلی QTL تنها عاملی نیست که همه‌ی واریانس ژنتیکی شناخته شده در ناحیه انتهایی سانتروم کروموزوم ۱۴ را به خود اختصاص می‌دهد (بنویتز و همکاران، ۲۰۰۴). اخیراً یک VNTR در ناحیه^۱ ژن DGAT1 مشخص شده است که بخشی از واریانس QTL شناسایی شده در این ناحیه کروموزومی را شامل می‌شود (کان و همکاران، ۲۰۰۴؛ سندرز و همکاران، ۲۰۰۶). گویتر و همکاران (۲۰۰۷) با بررسی همزمان جایگاه چندشکلی K232A اگزون ۸ و VNTR شناسایی شده در ناحیه‌ی ۵ این ژن گزارش نمودند که بعد از تصحیح برای جایگاه K232A، هیچ یک از آلل‌های VNTR تاثیر معنی داری بر صفات تولید شیر ندارد. بهنظر می‌رسد ترکیبی از عمل این دو جایگاه چند شکلی ژن DGAT1، بر صفات تولید شیر تاثیر داشته باشد (گویتر و همکاران، ۲۰۰۷).

پژوهش کشاورزی: آب، خاک و گیاه در کشاورزی / جلد هفتم / شماره چهارم (ب) / زمستان ۸۶ (به ترتیب ۰/۰۸۹ و ۰/۱۵۵). اسپلمن و همکاران (۲۰۰۲) فراوانی‌های ۰/۲۴ تا ۰/۷۱ را در نژاد هلشتاین- فریزین نیوزیلند برآورد کردند و گزارش نمودند که فراوانی آلل K به شدت تحت تاثیر ژن‌های نژادهای خارجی (گاوها نر آمریکا، کانادا و هلند) قرار می‌گیرد. به طوری که در کشور نیوزیلند به دلیل تاکید بیشتر برای افزایش درصد چربی، فراوانی این آلل افزایش یافته است.

صادقی (۱۳۸۶) نیز طی ارزیابی اثر جایگاه K232A در گاوها نر هلشتاین ایران، فراوانی آلل K را ۰/۳۹۹ گزارش نمودند. فراوانی پایین‌تر آلل K نسبت به آلل A در پژوهش حاضر ممکن است به دلیل انتخاب دام‌ها در جهت افزایش تولید شیر طی سال‌های گذشته باشد. از طرفی دیگر، جمعیت گاوها هلشتاین ایران، حامل درصد بالایی از ژن‌های گاوها نر آمریکایی یا کانادایی هستند که این عامل می‌تواند دلیل دیگری برای مشاهده‌ی فراوانی پایین‌تر آلل K نسبت به آلل A باشد.

رابطه‌ی جایگاه K232A با صفات تولیدی

نتایج حاصل از این پژوهش برای ارزیابی اثر آلل K بر صفات مختلف تولید شیر با نتایج پژوهش‌های دیگر در نژادهای هلشتاین (گریزارت و همکاران، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۴؛ اسپلمن و همکاران، ۲۰۰۲؛ تالر و همکاران، ۲۰۰۳؛ ولر و همکاران، ۲۰۰۳؛ بنویتز و همکاران، ۲۰۰۴؛ کاپ و همکاران، ۲۰۰۷؛ گویتر و همکاران، ۲۰۰۷؛ هرادکا و همکاران، ۲۰۰۸) جرسی و ایرشایر (اسپلمن و همکاران، ۲۰۰۲)، فلکویه (تالر و همکاران، ۲۰۰۳)، نورمند و مونت بليارد (گویتر و همکاران، ۲۰۰۷) مطابقت دارد.

اگر چه میزان اثر جایگزینی آلل K در نژادها و جمعیت‌های خاص هر کشور متفاوت گزارش شده، ولی جهت و راستای تاثیر آن مشابه است. در اغلب پژوهش‌های انجام گرفته، آلل K به طور معنی داری، افزایش تولید و درصد چربی و درصد پروتئین، و نیز کاهش تولید پروتئین و حجم شیر را به دنبال داشته است. بهنظر می‌رسد که تاثیر جایگاه K232A بر صفات مختلف تولید شیر، در نژاد هلشتاین- فریزین بیشتر از دیگر نژادها باشد. نتایج گزارش شده توسط صادقی

جدول ۳: اثر متوسط جایگزینی آلل K در جایگاه K232A بر صفات مختلف تولید شیر

دوره‌ی دوم شیردهی		دوره‌ی اول شیردهی		صفت
سطح معنی داری	اشتباه معیار $\pm \alpha$	سطح معنی داری	اشتباه معیار $\pm \alpha$	
۰/۰۱۱	-۴۱۷ \pm ۶۴/۴*	۰/۰۶۹	-۱۳۲ \pm ۴۴/۲ ^{ns}	شیر (کیلوگرم)
۰/۰۱۵	۵/۷۳ \pm ۱/۹۳*	۰/۰۱۹	۴/۷۲ \pm ۱/۶۵*	چربی (کیلوگرم)
۰/۰۱۵	۰/۱۱۴ \pm ۰/۰۴۶*	۰/۰۴۳	۰/۰۹۲ \pm ۰/۰۴۵*	چربی (درصد)
۰/۰۳۹	-۹/۴۴ \pm ۱/۵۵*	۰/۰۴۲	-۵/۲ \pm ۱/۳۵*	پروتئین (کیلوگرم)
۰/۰۱۴	۰/۰۷ \pm ۰/۰۱۷*	۰/۰۲۳	۰/۰۳۳ \pm ۰/۰۱۴*	پروتئین (درصد)

α: اثر متوسط جایگزینی آلل K

ns و *: بهترتب غیر معنی دار و معنی دار در سطح احتمال ۰/۰۵

سپاسگزاری

بدین‌وسیله از معاونت پژوهشی دانشگاه تهران که بخشی از هزینه پژوهشی این پژوهش را فراهم نمودند تشکر و قدردانی می‌شود. از مساعدت و همکاری مدیران و کارشناسان گله‌ی شریف‌آباد و مرکز اصلاح نژاد دام کشور که در مراحل نمونه‌گیری خون و جمع‌آوری اطلاعات رکوردها ما را یاری نمودند سپاسگزاریم. همچنین نگارنده‌گان بر خود لازم می‌دانند که از زحمات جناب دکتر Wayne Pitchford (دانشگاه آدلاید استرالیا) در خصوص آنالیزهای آماری، قدردانی نمایند.

از طرفی دیگر، اغلب پژوهش‌ها در مورد ژن DGAT1، اثر جایگاه چند شکلی K232A را فقط بر صفات تولید شیر بررسی نموده‌اند و تعداد بسیار کمی از پژوهش‌گران، صفات دیگر عملکردی و اقتصادی گاو شیری را مورد توجه قرار داده‌اند. به عنوان مثال، کاپ و همکاران (۲۰۰۷) طی بررسی اثر جایگاه چندشکلی K232A بر صفات مختلف عملکردی و اقتصادی، بیان داشتند که این آلل دارای اثر معنی داری روی صفت عدم بازگشت به فحلی^۱ می‌باشد. بنابراین، اگر هدف اصلاح نژاد گاو شیری استفاده از جایگاه K232A در انتخاب دامها برای بهبود برخی صفات تولید شیر باشد، به دلیل همبستگی منفی صفات تولید شیر با صفات تولید مثلی و عملکردی، پژوهش‌های بیشتری مورد نیاز است که تاثیر این جایگاه در این صفات نیز شناخته شود.

منابع

- صادقی، م. ۱۳۸۶. اثر پلیمورفیسم ژن‌های کاندیدا بر ارزش اصلاحی صفات تولید شیر در گاوهاي هلشتاین ایران. رساله دکتری، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران.
- Bennewitz, J., Reinsch, N., Paul, S., Looft, C., Kaupe, B., Weimann, C., Erhardt, G., Thaller, G., Kuhn, C., Schwerin, M., Thomsen, H., Reinhardt, H., Reents, R. and Kalm, E. 2004. The DGAT1 K232A mutation is not solely responsible for the milk production quantitative trait locus on the bovine chromosome 14. *J. Dairy Sci.* 87: 431-442.
- Bovenhuis, H. and Schrooten, C. 2002. Quantitative trait loci for milk production traits in dairy cattle. *Proc. 7th World Congr. Genet. Appl. Livest. Prod.*, Montpellier, France, 09: 07.
- Cases, S., Smith, S. J., Zheng, Y. W., Myers, H. M., Lear, S. R., Sande, E., Novak, S., Collins, C., Welch, C. B., Lusis, A. J., Erickson S. K. and Farese, R. V. J. 1998. Identification of a gene encoding an acyl CoA: diacylglycerol acyltransferase, a key enzyme in triacylglycerol synthesis. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA.* 95: 13018-13023.
- Coleman, R. A., Lewin, T. M. and Muoio, D. M. 2000. Physiological and nutritional regulation of enzymes of triacylglycerol synthesis. *Ann. Rev. Nut.* 20: 77-103.
- Falconer, D. S. and MacKay, T. F. C. 1996. *Introduction to Quantitative Genetics*, 4th edn. Longman Scientific and Technical, New York, NY.
- Gautier, M., Capitan, A., Fritz, S., Eggen, A., Biochard, D. and Druet, T. 2007. Characterization of the DGAT1 K232A and variable number of tandem repeat polymorphisms in French dairy cattle. *J. Dairy Sci.* 90: 2980-2988.
- Georges, M., Nielsen, D., Mackinnon, M., Mishra, A., Okimoto, R., Pasquino, A. T., Sargeant, L. S., Sorensen, A., Steele, M. R., Zhao, X., Womack, J. E. and Hoeschele, I. 1995. Mapping quantitative trait loci controlling milk production in dairy cattle by exploiting progeny testing. *Genetics* 139: 907-20.
- Grisart, B., Coppieters, W., Farnir, F., Karim, L., Ford, C., Berzi, P., Cambisano, N., Mni, M., Reid, S., Sirnon, P., Spelman, R., Georges, M. and Snell, R. 2002. Positional candidate cloning of a QTL in dairy cattle: Identification of a missense mutation in the bovine DGAT1 gene with major effect on milk yield and composition. *Genome Res.* 12: 222-231.
- Grisart, B., Farnir, F., Karim, L., Cambisano, N., Kim, J., Kvasz, A., Mni, M., Simon, P., Frere, J. M., Coppieters, W. and Georges, M. 2004. Genetic and functional confirmation of the causality of DGAT1 K232A quantitative trait nucleotide in affecting milk yield and confirmation. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA.* 101: 2398-2403.
- Hradecka, E., Citek, J., Panicke, L., Rehout, V. and Hanusova, L. 2008. The relation of GH1, GHR and DGAT1 polymorphisms with estimated breeding values for milk production traits of German Holstein sires. *Czech J. Anim. Sci.* 53: 38-245.
- Kaupe, B., Winter, A., Fries, R. and Erhardt, G. 2004. DGAT1 polymorphism in *Bos indicus* and *Bos taurus* cattle breeds. *J. Dairy Res.* 71: 182-187.
- Kaupe, B., Brandt, H., Prinzenberg, E-M. and Erhardt, G. 2007. Joint analysis of the influence of CYP11B1 and DGAT1 genetic variation on milk production, somatic cell score, conformation, reproduction, and productive lifespan in German Holstein cattle. *J. Anim. Sci.* 85: 11-21.
- Khatkar, M. S., Thomson, P. C., Tammen, I. and Raadsma, H. W. 2004. Quantitative trait loci mapping in dairy cattle: Review and meta-analysis. *Genet. Sel. Evol.* 36: 163-190.
- Kuhn, C., Thaller, G., Winter, A., Bininda-Emonds, O. R., Kaupe, B., Erhardt, G., Bennewitz, J., Schwerin, M. and Fries, R. 2004. Evidence for multiple alleles at the DGAT1 locus better explains a quantitative trait locus with major effect on milk fat content in cattle. *Genetics* 167: 1873-1881.
- Sanders, K., Bennewitz, J., Reinsch, N., Thaller, G., Prinzenberg, E. M., Kuhn, C. and Kalm, E. 2006. Characterization of the DGAT1 mutations and the CSN1S1 promoter in the German Angeln dairy cattle population. *J. Dairy Sci.* 89: 3164-3174.

- SAS. 2000. Statistical Analysis System User's Guide: Statistics (8th Edition). SAS Institute Inc., North Carolina, USA.
- Spelman, R. J., Ford, C. A., McElhinney, P., Gregory, G. C. and Snell, R. G. 2002. Characterization of the DGAT1 gene in the New Zealand dairy population. *J. Dairy Sci.* 85: 3514-3517.
- Thaller, G., Kramer, W., Winter, A., Kaupe, B., Erhardt, G. and Fries, R. 2003. Effects of DGAT1 variants on milk production traits in German cattle breeds. *J. Anim. Sci.* 81: 1911-1918.
- Winter, A., Kramer, W., Werner, F. A. O., Kollers, S., Kata, S., Durstewitz, G., Buitkamp, J., Womack, J. E., Thaller, G. and Fries, R. 2002. Association of a lysine-232/alanine polymorphism in a bovine gene encoding acyl-CoA:diacylglycerol acyltransferase (DGAT1) with variation at a quantitative trait locus for milk fat content. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA.* 16: 9252-9257.
- Weller, J. I., Golik, M., Seroussi, E., Ezra, E. and Ron, M. 2003. Population-wide analysis of a QTL affecting milk-fat production in the Israeli Holstein population. *J. Dairy. Sci.* 86: 2219-2227.

Effect of DGAT1 K232A polymorphism on Milk Production Traits in Iranian Holstein Cattle

Abdolmohammadi¹, A., Moradi-Shahrebabak², M., Mehrabani-Yeganeh³, H., Rahimi-Mianji⁴, Gh. and Bottema⁵, C.

Abstract

Acyl-CoA: diacylglycerol acyltransferase-1 (DGAT1) gene has been mapped at centromeric end of bovine chromosome 14 and is known as a factor affecting fat content of milk. Our objective was to determine the relationship between the K232A polymorphism at the gene and milk traits in Holstein cattle of Iran. A 411 bp fragment including this polymorphism was amplified and digested with the enzyme *CfrI* to determine the genotypes of 206 Holstein cows. The estimated allele frequencies were 0.66 and 0.34 for the A (alanine) and K (lysine) alleles, respectively. Average allele substitution effects of the K allele for all traits in the first and second lactations were estimated, separately. The statistical analyses showed positive and significant effects of the K allele for fat and protein content traits, as well as for the fat yield in both lactations. In contrast, negative and significant effects were found for milk and protein yield. The relatively lower frequency of the K allele than the A allele may be due to selection for milk yield in recent years. Our results showed that the DGAT1 K232A polymorphism can be a source that underlies the reported quantitative trait loci for fat content trait in the proximal region of bovine chromosome 14.

Keywords: Milk production, DGAT1, K232A polymorphism, RFLP, Iranian Holstein

1, 2 and 3. Ph.D. student, Associate Professor and Assistant Professor, Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, University of Tehran, Karaj

4. Associate Professor, Department of Animal Science, Faculty of Animal Science and Fisheries, Agricultural Sciences and Natural Resources, University of Sari, Sari

5. Professor, Livestock Systems Alliance, University of Adelaide, Australia

